

IKAS' årsberetning 2019

Institut for Kvalitet og Akkreditering
i Sundhedsvæsenet

Forord

2019 var et foranderligt år for IKAS; almen praksis valgte ikke at gennemføre en anden runde af DDKM, men til gengæld fik IKAS nye kundegrupper. Fysioterapipraksis startede surveys i november 2019, og der blev indgået aftale med de privatpraktiserende psykologer om opstart af surveys i 2020. De praktiserende speciallæger valgte at gennemføre endnu en akkrediteringsrunde på baggrund af et lettere revideret standardsæt. Året har derfor stået på drift af de eksisterende kundegrupper samt forberedelse af de to ny, hvilket blandt andet indebærer afholdelse af kurser om akkrediteringsstandarderne for kunderne.

Igen i 2019 har IKAS med meget høj sikkerhed kunnet gennemføre surveys som planlagt. Kun ét af 678 planlagte survey har måttet aflyses på grund af forhold hos IKAS. Vedligeholdelse og udvikling af surveyornes kompetencer har i 2019, som i tidligere år, været et højt prioriteret fokusområde for IKAS, og det vil fortsat være et højt prioriteret indsatsområde.

Tilfredsheden blandt kunderne med survey har været høj, og tilfredsheden blandt kunder, der har deltaget i kurser, er på 90 % og dermed på niveau med 2018, hvor 94 % var tilfredse.

Jesper Gad Christensen, Direktør i IKAS

Indholdsfortegnelse

1. Generelt om DDKM	4
2. Organisering af IKAS	4
3. Akkrediteringsnævnet.....	5
4. IKAS' kunder 2019	6
5. Aktiviteter og kvalitet.....	7
6. Status på surveys	10
7. Afslutning	10

1. Generelt om DDKM

Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) har til opgave at udvikle og drive Den Danske Kvalitetsmodel (DDKM).

DDKM er en model og et akkrediteringssystem, der handler om at vurdere om der leves op til nogle besluttede kvalitetsstandarder samt at understøtte kvalitetsudviklingen i det danske sundhedsvæsen. Størstedelen af de sundhedsydere, der er helt eller delvist offentligt finansierede, er tilmeldt DDKM.

Nogle af sundhedsyderne er tilmeldt DDKM på baggrund af overenskomster mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og den relevante faglige organisation. Det gælder for fodterapeuter, fysioterapeuter, kiropraktorer, praktiserende speciallæger samt privatpraktiserende psykologer.

Andre deltager frivilligt, hvilket gælder for apotekerne, de færøske sygehuse, kommunerne, Sørlandet Sykehus i Norge, privathospitaler og -klinikker samt dele af det præhospitale område.

[Læs mere om DDKM her.](#)

2. Organisering af IKAS

Det er Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS), som udfører de praktiske opgaver omkring DDKM.

IKAS drives via grundbevillinger fra staten, Danske Regioner samt Kommunernes Landsforening.

IKAS har hovedadresse i Aarhus samt et mindre kontor i København og har en medarbejderstab på ca. 30 medarbejdere.

Dertil kommer ca. 70 sundhedsfaglige personer, der til daglig arbejder i sundhedsvæsenet, og som ved siden af deres primære beskæftigelse er ansat som surveyor hos IKAS nogle dage om måneden. Surveyorne er de personer, der udfører surveybesøg i klinikkerne/institutionerne og i samarbejde med disse sikrer, at DDKM overholdes.

Selve surveyaktiviteten finansieres af de enkelte sundhedsydere, f.eks. via de indgåede overenskomster.

IKAS' bestyrelse

IKAS ledes af en bestyrelse, som består af repræsentanter fra Sundhedsstyrelsen, Danske Regioner, Sundheds- og Ældreministeriet, Kommunernes Landsforening, Danmarks Apotekerforening og Dansk Erhverv.

I 2019 har bestyrelsen bestået af nedenstående repræsentanter:

- Vagn Nielsen (formand), Sundhedsstyrelsen
- Eva Sejersdal Knudsen, Danske Regioner
- Annemarie Hvidberg Hellebek, Danske Regioner
- Lene Brøndum Jensen, Sundheds- og Ældreministeriet
- Hanne Agerbak, Kommunernes Landsforening
- Helene Bilsted Probst, Sundhedsstyrelsen
- Erik Jylling, Danske Regioner
- Birthe Søndergaard, Danmarks Apotekerforening
- Thomas Kiær, Dansk Erhverv

[Se sammensætningen af IKAS' bestyrelse og læs referater fra bestyrelsesmøder her.](#)

3. Akkrediteringsnævnet

Akkrediteringsnævnet er en uvildig instans, der ved udøvelsen af sin virksomhed er adskilt fra IKAS og IKAS' bestyrelse, og som træffer beslutning om akkrediteringsstatus for de institutioner/klinikker, der deltager i DDKM. Akkrediteringsnævnet skal sikre en fair og ensartet behandling af institutionerne efter klare og gennemskeelige regler. Ved beslutning om akkrediteringsstatus for en institution, vil der altid som minimum indgå ét medlem med erfaring fra det pågældende fagområde.

Akkrediteringsnævnet består af ca. 40 medlemmer, der er udpeget, så de repræsenterer de sundhedsydere, der deltager i DDKM. Akkrediteringsnævnet har et formandskab, der udpeges af IKAS' bestyrelse:

Formand Jesper Poulsen, ledende overlæge på Anæstesiaafdelingen og speciallæge i anæstesiologi på Gentofte Hospital.

Næstformand Erling Birk Madsen, overlæge, dr. med., MPA, speciallæge i kardiologi og intern medicin

Næstformand Yvonne Hummellose, Apoteker, Tommerup Apotek

IKAS sekretariatsbetjener Akkrediteringsnævnet og forbereder de sager, der behandles der.

Aktivitet i Akkrediteringsnævnet i 2019

Akkrediteringsnævnet har i 2019 afholdt 23 møder og behandlet 1.075 sager. Af de 1.075 sager blev 160 sager behandlet på stikprøvemøder, svarende til 14,8 %. I 2019 er der ikke behandlet sager fra det præhospitale område. Antallet af sager inden for de enkelte kundegrupper er vist nedenfor:

Kundegruppe	Antal behandlede sager i 2019	Heraf antal sager efter ordi- nært survey (1. behandling)	Heraf antal opfølgningssa- ger (2. behandling)
Almen Praksis	201	105	96
Apoteker	88	56	32
Fodterapeutpraksis	271	182	89
Kiropraktorer	209	122	87
Praktiserende speciallæger	268	219	49
Privathospitaler	32	14	18
Kommuner	6	4	2
I alt	1.075	702	373

Ovenstående oversigt viser, at der i 2019 var opfølgningsaktiviteter efter de gennemførte surveys på 91 % for almen praksis, 57 % for apoteker, 48 % for fodterapeutpraksis, 71 % for kiropraktorer, 22 % for speciallægepraksis, 50 % for kommunerne og 128 % for privathospitaler.

[Læs mere om Akkrediteringsnævnet her.](#)

4. IKAS' kunder 2019

IKAS har også i 2019 samarbejdet med en række forskellige sundhedsaktører, både aktører som allerede akkrediteres i henhold til DDKM, og aktører med hvem der er indgået aftale om fremtidig akkreditering og hvor planlægning og forberedelserne dermed er i fuld gang.

Nedenfor ses en oversigt over IKAS' samarbejdspartnere.

[Læs mere om IKAS' kundegrupper her.](#)

5. Aktiviteter og kvalitet

Af nedenstående fremgår en kort status for 2019 for de enkelte kundegrupper.

Private hospitaler og klinikker

Danske Regioner kræver ikke længere, at private hospitaler og klinikker, der indgår aftale om Det Udvidede Frie Sygehusvalg, søger akkreditering efter DDKM. Der har imidlertid fra branchens side været ønske om, at der fortsat er mulighed for at blive akkrediteret på frivillig basis. IKAS er i gang med at udvikle et revideret standardsæt i samarbejde med brancheorganisationen Sundhed Danmark og andre interessenter. Hvis disse herefter fastholder ønsket, vil et forslag til et revideret standardsæt og vilkår for en frivillig model blive forelagt bestyrelsen i løbet af første halvår 2020.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med private hospitaler og klinikker her.](#)

De færøske sygehuse

Der var gennemført midtvejsbesøg i oktober 2018. Sygehusenes akkrediteringsstatus er gyldig til april 2020. IKAS afventer en tilkendegivelse fra det færøske sygehusvæsen om, hvorvidt der ønskes gennemført en akkrediteringsrunde nr. 2.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med de færøske sygehuse her.](#)

Den præhospitale sektor

Det præhospitale system i Region Sjælland blev akkrediteret for tredje gang i november 2018. IKAS afventer en tilkendegivelse fra det præhospitale system i Region Sjælland om, hvorvidt de ønsker at gennemføre endnu en akkrediteringsrunde i løbet af 2021.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med den præhospitale sektor her.](#)

Almen praksis

Akkreditering af almen praksis blev principielt afsluttet med udgangen af 2018. Der har dog i 2019 været gennemført 18 surveys hos almen praksis på baggrund af et særligt protokollat til overenskomsten. Protokollatet omhandlede læger, der tidligere havde meddelt, at de havde besluttet at gå på pension inden for kort tid, og som derfor havde fået dispensation fra kravet om akkreditering. Disse læger fik mulighed for at ændre denne beslutning mod til gengæld at gennemføre en akkreditering, hvilket endte med at betyde 18 surveys i 2019.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med almen praksis her.](#)

Praktiserende speciallæger

Speciallægerne påbegyndte deres 2. akkrediteringsrunde den 1. april 2019, og der har i hele 2019 været gennemført 254 surveys. Akkreditering af speciallægerne sker specialevis, og implementeringsrådgivning varetages af eKVIS, der samarbejder tæt med IKAS.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med praktiserende speciallæger her.](#)

Kiropraktorer

Med udgangen af november 2019 blev de sidste planlagte surveys for kiropraktorer afsluttet. Dermed vil 110 klinikker have haft survey i 2019, og 203 klinikker vil i alt have haft survey i perioden 1. januar 2018 - 31. december 2019. Der er stadig få klinikker, der mangler opfølgningssurvey. Overenskomstens parter har endnu ikke taget stilling til, hvorvidt der skal være en 2. akkrediteringsrunde for kiropraktorerne.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med kiropraktorer her.](#)

Fodterapeuter

Akkrediteringen af fodterapiklinikkerne startede den 1. oktober 2018, og dermed har 2019 været det første hele år med surveys. Fodterapiklinikkerne akkrediteres på kliniskniveau, og IKAS har i øjeblikket ca. 650

linikker registreret. Der er i 2019 gennemført i alt 183 eksterne surveys på fodterapeutområdet. Modsat flere af de andre kunder har IKAS ikke rådgivningsfunktionen, da den varetages af Danske Fodterapeuter. [Læs mere om IKAS' samarbejde med fodterapeutpraksis her.](#)

Fysioterapipraksis

Fysioterapipraksis er en af de nye kunder, der startede akkreditering den 1. november 2019, og der har i 2019 været 44 surveys. Akkrediteringsperioden løber fra den 1. november 2019 til den 31. december 2021. Fysioterapeuterne akkrediteres på kliniskniveau, og der er i øjeblikket registreret ca. 550 fysioterapiklinikker. Fysioterapeuterne varierer meget i klinikstørrelse og varierer fra enmandsklinikker, fx mobilfysioterapeuter og ridefysioterapeuter, til store klinikker med over 25 fysioterapeuter tilknyttet. [Læs mere om IKAS' samarbejde med fysioterapipraksis her.](#)

Privatpraktiserende psykologer

Akkreditering af psykologer startede den 1. januar 2020, men forberedelserne, herunder introduktionskurser, uddannelse af surveyors m.m. har været i gang i 2019. Der er i øjeblikket registreret ca. 810 psykologer med ydernummer, som skal akkrediteres i perioden den 1. januar 2020 til 31. december 2021. De privatpraktiserende psykologer akkrediteres på ydernummerniveau. [Læs mere om IKAS' samarbejde privatpraktiserende psykologer her.](#)

Den kommunale sektor

I løbet af det seneste år har vi mistet to kommunale kunder og har derfor kun tre kommuner, nemlig Horsens, Lolland og Guldborgsund, som er tilmeldt DDKM med i alt fem akkrediteringsstandardpakker. [Læs mere om IKAS' samarbejde med kommunerne her.](#)

Apotekssektoren

Der er ved udgangen af 2019 tilmeldt 188 apoteker til DDKM, svarende til 82 % af de danske apoteker. IKAS oplever fortsat, at flere apoteker åbner nye filialer. Nye apoteker, der tilmelder sig DDKM, får fortsat tilbudt et opstartsmøde med en IKAS-rådgiver. Dette møde finder sted på apoteket. Planlægningsmøder i forbindelse med planlægning af eksternt survey afvikles som et telefonmøde. Midtvejsmøder, som er obligatoriske for apotekerne, foregår som hovedregel som et fysisk møde på apoteket, og apotekerne giver udtryk for stor tilfredshed med disse møder. Apotekerne får her mulighed for at få sparring og vejledning til deres kvalitetsarbejde. Øvrig support foregår via mailkontakter, telefonkontakter og fysiske besøg på apoteker med særligt behov.

IKAS underviser på farmaceutstudiet vedr. arbejdet med DDKM på et apotek.

[Læs mere om IKAS' samarbejde med apotekerne her.](#)

6. Status på surveys

IKAS har været nødt til at aflyse ét enkelt survey i 2019.

Derudover er 12 surveys ikke gennemført af årsager, der skyldes kunden.

Kundegruppe	Gennemførte surveys
	Ordinære surveys, dvs. ikke opfølgninger eller midtvejsbesøg
Privathospitaler og klinikker	10
Apoteker	56
Almen praksis	18
Privatpraktiserende speciallæger	254
Kiropraktorer	111
Fodterapeutpraksis	183
Fysioterapipraksis	44
Kommuner	2
Det præhospitale område	0
Færøske sygehuse	0
Norske sygehuse	0
I alt	678

7. Afslutning

2019 har som nævnt været et foranderligt år hvor nogle kunder forlod IKAS, men hvor IKAS også fik to nye, store kunder; nemlig fysioterapipraksis og privatpraktiserende psykologer, og hvor de praktiserende speciallæger valgte at gennemføre endnu en akkrediteringsrunde.

Vore kunder er generelt engagerede og positive, og blandt andet derfor har 2019 været et år med masse energi og positivitet, som har kunne mærkes i hele instituttet.

Vi ser frem til et lige så godt 2020.